

Ny Regional utvecklingsstrategi för Kronobergs län 2025–2035

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågors yttrande utgår från regeringens mål att alla ungdomar ska ha goda levnadsvillkor, makt att forma sina liv och inflytande över samhällsutvecklingen samt från regeringens mål att förbättra villkoren för det civila samhället.

Strategins målbild och framtidens Kronoberg 2035:

I ert arbete att nå den målbild som finns om: ”Vi har stärkt flera platser i länet, som tar olika roller och samspelar med de omgivande landsbygderna. Här är det aldrig långt till kultur, service eller arbete.” (s.11) vill vi poängtera betydelsen av att möta de förutsättningar som unga i gles- och landsbygd samt områden med socioekonomiska utmaningar har och uttrycker. Unga i de områdena upplever inte i lika hög grad som andra unga att de är inkluderade i samhällsbygget. De deltar i lägre utsträckning i allmänna val, har ett lägre engagemang i civilsamhället och upplever lägre inkludering. Unga i landsbygd upplever hinder i utbud av fritidsaktiviteter och platser att möta likasinnade samt begränsad kollektivtrafik för att ta sig till aktiviteter (MUCF, 2018. MUCF 2021). Under hösten kommer MUCF:s årliga rapporter om såväl ungdomars levnadsvillkor som civilsamhällets villkor ha ett särskilt fokus på förutsättningarna i landsbygd, vi rekommenderar att ni tar del av de resultaten i ert arbete med implementering av den regionala utvecklingsstrategin. Vi noterar och bekräftar att ni beaktar olika gruppers förutsättningar på flera ställen i strategin och att ni aktivt planerar insatser med särskilt fokus på sårbara grupper. Vi tror på vikten att säkerställa utbudet av och kollektivtrafiken till tillgängliga fritidsaktiviteter för unga. Med särskilt fokus för de unga som bor i gles- och landsbygd för att möta deras önskemål om mötesplatser där de kan nå likasinnade och utöva sitt fritidsintresse.

Vi har också noterat det barnrättsbaserade beslutsunderlaget i er regionala utvecklingsstrategi. Vi ser att ni har haft dialog med unga 13-20 år i olika delar av länet i processen med er utvecklingsstrategi vilket vi tycker är mycket positivt. Vi vill skicka med att även unga mellan 20-25 år bör inkluderas i ett rättighetsbaserat ungdomsperspektiv och att deras åsikter beaktas. För att säkra att alla länets unga, oavsett var de bor, får kontinuerlig möjlighet att delge sina åsikter och att de ges rätt till delaktighet och inflytande kan exempelvis ungdomsenkäten LUPP (lokal uppföljning av

ungdomspolitiken) genomföras och samordnas på regional nivå. I ert län arbetar Växjö, Alvesta och Lessebo kommun kontinuerligt med den enkäten som underlag i sitt ungdomspolitiska arbete. Alvesta och Växjö har nyligen inkluderat unga i anpassad skolgång med MUCF:s nya anpassade ungdomsenkät i det arbetet. Kommunerna jobbar aktivt med återkoppling, analys, implementering och målarbete efter genomförd enkät och involverar på olika sätt de unga i det arbetet.

Med ungdomsenkäten LUPP som underlag kan man följa ungas upplevelse av bland annat delaktighet i samhället, trygghet på olika platser de befinner sig på och eventuella brott de har utsatts för, sin upplevda hälsa, hur de har det på sin fritid och hur de upplever sin framtidstro. Att använda ungdomsenkäten LUPP i hela regionen skulle ni också lägga en grund för att upptäcka inomregionala skillnader för ungas levnadsvillkor för att därifrån kunna planera lämpliga insatser, men även att följa upp den regionala utvecklingsstrategin utifrån hur unga i ert län upplever sin tillvaro.

Strukturbild och planeringsprinciper

Den strukturbild som finns i er regionala utvecklingsstrategi tror vi kan fungera som en bra grund att säkerställa unga och civilsamhällets olika förutsättningar i hela länet. Ni skriver på flera ställen att civilsamhället är en aktör, tillsammans med näringsliv och offentliga aktörer som inkluderas i Vi:et i er strategi. MUCF publicerade vintern 2023 rapporten ”Samverkan mellan civilsamhället och Sveriges regioner– det finns outnyttjad potential”. Rapporten visar att det finns en potential att utveckla samverkan mellan civilsamhället och Sveriges regioner. Båda parter skulle tjäna på att bättre nyttja denna potential. Det framgår att regioner kan bli ännu bättre på att strategiskt diskutera nyttan med samverkan och därefter göra nödvändiga prioriteringar. Vi ser med fördel att ni som offentlig aktör samverkar med relevanta delar av civilsamhället i den utsträckning och omfattning som olika områden ger möjlighet till. MUCF:s samverkansmodell för offentliga aktörer och civilsamhället kan med fördel användas i processer där ni talar med representanter för civilsamhällets organisationer för att komplettera medborgardialoger och andra dialoger inför implementering av era planeringsprinciper.

Förflyttningar

Flera av de sätt som ni beskriver hur ni ska agera i era förflyttningar samt hur ni betonar och beaktar hela länets delar och befolkning, med särskilt fokus på sårbara grupper, är i enlighet med det vi förespråkar inom såväl ungdoms- som civilsamhällespolitiken. Vi ser hur ni på olika sätt genom bland annat samhällsplanering, folkhälsa, kompetensförsörjning, kollektivtrafik och delaktighet betonar och beaktar betydelsen av såväl unga som civilsamhället och föreningslivets betydelse för att nå de mål ni har att verka utifrån. Vi vill uppmärksamma er att fortsätta inkludera unga och civilsamhället i såväl planering som implementering av de mål som ni anger i er strategi. Vi blir särskilt glada när vi läser att en av fyra kraftsamlingar i er region handlar om att skapa rätt förutsättningar för alla barn och unga att möta sin framtid. Även hur ni i era

handlingsplaner betonar vikten av att anamma och följa upp de identifierade kraftsamlingarna. Vi från MUCF är gärna med och bidrar i den kraftsamlingen. Vi är också övertygade om att det lokala civilsamhället i ert län kommer kunna bidra till era kraftsamlingar på ett kompletterande och tillfredsställande sätt.

Genomförandet

Att gå från strategi till faktiskt handling ser vi att ni lagt en bra plan för under avsnittet om kraftfullt genomförande av strategin. Vår myndighet tillhandahåller en rad olika bidrag, verktyg, metoder och kunskapsstöd som ni i region Kronoberg kan använda er av för att beakta vikten av såväl ett ungdoms- som ett civilsamhällesperspektiv i implementering av er strategi. Bland några kan nämnas våra webutbildningar för implementering av ett rättighetsbaserat ungdomsperspektiv, förebygga en öppen och inkluderande skola för hbtqi-elever, samverkan mellan det offentliga och civilsamhället för en meningsfull öppen fritidsverksamhet med flera. I ert arbete med unga som varken arbetar eller studerar har vår myndighet utvecklat en workshopserie bestående av halvdagars kommunträffar med syfte att öka kunskapen och stärka samverkan lokalt kring unga som varken arbetar eller studerar. Träffarna planeras ofta i samråd med samordningsförbund och anpassas alltid efter lokala önskemål och förutsättningar. Ta gärna kontakt med oss vid intresse att delta i en sådan. Som nämnt tidigare tillhandahåller vi också verktyg samt processtöd för att följa upp den lokala ungdomspolitiken (LUPP) och en samverkansmodell för samverkan mellan civilsamhället och offentliga aktörer.

Sen 2019 samlar MUCF Sveriges regioner för att främja arbetet med ett ungdomsperspektiv och samverkan med civilsamhället i regionerna i ett regionnätverk. Träffarna sker oftast två gånger per år, både fysiska och digitala träffar förekommer. Varje träff har ett aktuellt tema som bestäms av MUCF tillsammans med regionerna. Sedan starten har träffarna exempelvis handlat om unga som varken arbetar eller studerar, kulturens betydelse för ungas hälsa, ökad delaktighet i samhällsbygget bland unga och civilsamhället. På flera träffar har representanter för er Region deltagit och vi vill välkomna er att bjuda in fler personer i er region utifrån de olika teman vi anordnar. Inbjudan skickas alltid till ert kontaktcenter samt medarbetare som har deltagit tidigare.

Varje år följer MUCF upp det civila samhällets villkor utifrån de sex principerna i propositionen "En politik för det civila samhället" (prop. 2009/10:55). Årets uppföljningsrapport har titeln "Stabilitet och framtidstro trots påfrestningar". Ta gärna del av den för att få en indikation på hur civilsamhällets generella förutsättningar ser ut. Motsvarande rapportserie om ungas levnadsvillkor är våra Fokusrapporter som är en del av det nationella uppföljningssystemet för svensk ungdomspolitik. Varje år gräver MUCF djupare i ett aktuellt ämne som rör ungas levnadsvillkor. De senaste ämnena är "Olika villkor för etablering", "Ett liv som andras. Om ungas ekonomiska utsatthet" och "Vilja att förändra. Drivkrafter, hinder och utmaningar för ungas samhällsengagemang".

I detta ärende har generaldirektör Lena Nyberg beslutat. Madeleine Stadig Utvecklingsledare har varit föredragande. Remissamordnare Kenneth Condrup har deltagit i den slutliga beredningen av ärendet.

Lena Nyberg
generaldirektör

Madeleine Stadig
Utvecklingsledare